

[Indenrigsministeren.]

sigtsmæssigt og rimeligt, at honoraret dækker for alt arbejde i forbindelse med hvervets varetagelse.

Det er på grundlag af indhentede oplysninger om det normale antal kommunale møder i forskellige kommuner søgt skønsmæssigt beregnet, hvor meget omtrent den foreslåede vederlagsordning må antages at ville komme til at koste om året i kommuner af forskellige typer, såfremt vederlagsbestemmelserne udnyttes fuldtud. De tal, man er nået til, er følgende — jeg nævner eksempler fra to sognekommuner og to købstadkommuner —:

I Snesere sognekommune 3 560 kr. årlig eller 1 kr. 83 øre pr. indbygger, i Ballerup-Maaløv sognekommune 9 780 kr. årlig eller 1 kr. 71 øre pr. indbygger, i Roskilde købstadkommune 26 160 kr. årlig eller 1 kr. pr. indbygger, i Vejle købstadkommune 30 770 kr. årlig eller 1 kr. 09 øre pr. indbygger.

De angivne tal er dog som nævnt baseret på, at der for alle kommunale hverv ydes maksimumdiæter, men det er vist langt fra givet, at vederlagsreglerne, selvom hjemlen tilvejebringes, vil blive udnyttet fuldtud af de kommunale råd. Har en kommune imidlertid besluttet at yde mødevederlag, skal der efter forslaget ydes vederlag for alle møder i selve kommunalbestyrelsen og dens udvalg og til alle deltagerne i disse, der ikke er vederlagt på anden måde, men ellers beror det på kommunalbestyrelsens skøn under tilsynsmyndighedens approbation, hvor langt den vil gå. Jeg har for mit vedkommende fuld tillid til, at kommunalbestyrelserne vil administrere den bemyndigelse, der her gives dem, på en fornuftig og rimelig måde, således at man ved afgørelsen ser hen til kommunens økonomiske forhold og omfanget af det arbejde, der i det enkelte tilfælde står i forbindelse med hvervet.

Ved lovforslaget om ændringer i købstadkommunalloven er det dernæst foreslået, at der åbnes adgang til at tillægge rådmænd et årligt vederlag og pensionsret, samt at en rådmand skal kunne overtage formandshvervet i brandkommissionen, sundhedskommissionen og skolekommissionen. Disse forslag er foranlediget af en henvendelse fra Aarhus byråd om gennemførelse af en ændret styrelsesform for købstaden.

I Aarhus kommune har den udøvende myndighed hidtil været fordelt mellem borgmesteren og en række stående udvalg; efter den gældende styrelsesvedtægt for Aarhus er der således 26 stående udvalg.

Det er overfor ministeriet anført, at denne decentraliserede styrelsesform har en tendens til at virke i retning af at vanskeliggøre overblikket over forvaltningen og forsinke sagernes behandling, ligesom den gør det vanskeligere at opnå en tilstrækkelig effektiv udnyttelse af kommunens tjenestemænd, administrationslokaler og inventar.

Byrådet har derfor ønsket, at der gennemføres en magistratsordning, således at den udøvende myndighed i kommunens anliggender henlægges under en magistrat bestående af borgmesteren og 4 rådmænd, der hver skal forestå sin magistratsafdeling. For en by af Aarhus' størrelse er det imidlertid en forudsætning for en sådan magistratsordnings gennemførelse, at der kan tillægges rådmændene et årligt vederlag og pensionsret i lighed med, hvad der gælder for borgmestre, da rådmændene må forventes at blive så stærkt optaget af deres hverv, at de ikke kan have privat beskæftigelse ved siden af rådmandshvervet. Adgangen til at lønne og pensionere rådmænd foreslås ikke begrænset til Aarhus kommune, men kan kun tænkes praktiseret i de største købstæder. Der kræves indenrigsministeriets godkendelse i hvert enkelt tilfælde, idet bestemmelser herom jo skal optages i styrelsesvedtægten.

Endelig er det i lovforslaget om ændringer i købstadkommunalloven efter henstilling fra ministeriet for offentlige arbejder foreslået, at reglerne om styrelsen af og tilsynet med de købstadkommunale havne ændres. Ændringerne, der tilsigter en forenkling af de gældende bestemmelser, er i det væsentlige i overensstemmelse med et af forvaltningskommissionen stillet forslag.

I lovforslaget om ændringer i landkommunalloven er der dernæst foreslået gennemført forenklede regler om henlæggelse af dele af en købstadkommune til en sognekommune.

Hvis det areal, der udskilles fra købstaden, er på over 5 ha, skal udskillelsen efter de nugældende regler finde sted under iagttagelse af de temmelig strenge betingelser i lovens § 51. Denne bestemmelse, der jo principalt angår spørgsmålet om ændring af grænserne mellem to eller flere sognekommuner, stiller blandt andet som betingelse for, at grænseændringen kan gennemføres, at der holdes afstemning om spørgsmålet blandt de kommunale vælgere såvel i sognekommunen som i købstaden.

Udskillelser fra købstæder er forholdsvis sjældne, men det er nu og da forekommet, at der er rejst spørgsmål herom, og da navnlig i forbindelse med indlemmelse af an-